

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Liturgika bizantyjska: Liturgia godzin
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Byzantine liturgics The Liturgy of the Hours
Kierunek studiów	Teologia kurs A
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Stefan Batruch
---	-----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			4
konwersatorium	30	(V-VI), VII-VIII	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość języka ukraińskiego
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Ukazanie Liturgii Godzin jako realizacji słów: „zawsze powinni się modlić i nie ustawać” (Łk 18, 1) i odpowiedzi na wezwanie: „nieustannie się módlcie” (1 Tes 5,17)
C2 - Uświadomienie różnorodności form Liturgii Godzin w pierwszych wiekach istnienia Kościoła
C3 - Kształtowanie umiejętności czerpania treści teologicznych z bizantyńskiej hymnografii, zgodnie z zasadą <i>lex orandi lex credendi</i>
C4 - Ukazanie trudności praktykowania aktualnej formy bizantyńskiej Liturgii Godzin w życiu parafialnym i prób jej dostosowania do wymogów życia wiernych świeckich

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student dysponuje wiedzą o genezie i ewolucji bizantyńskiej Liturgii Godzin oraz jej znaczeniu jako źródła teologii i życia duchowego.	T_W15
W_02	Student zna współczesne trudności z zastosowaniem Liturgii Godzin w życiu całego Ludu Bożego i próby jej reformy	Tk_W02
W_03	Student zna przyczyny ograniczonego wykorzystywania w liturgii bizantyńskiej czytań ze ST tylko do Liturgii Godzin	Tk_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
T_U01	Student potrafi czerpać z bogatej hymnografii święt ojców Soborów Powszechnych inspirację do ugruntowania wiedzy teologicznej i wyrobienia własnych poglądów na niezmiennie aktualne kwestie światopoglądowe	T_U09
T_U02	Student potrafi aktualizować świadectwo różnych kategorii świętych, na przykład nauczycieli Słowian św.św. Cyryla i Metodego, i ukazywać ich przykład i dziedzictwo jako skuteczny	T_U14

	sposób ewangelizacji, który może być źródłem inspiracji dla Kościoła w dzisiejszej sytuacji dechrystianizacji kultury	
T_U03	Student potrafi ukazać licznie wspomnianych w roku liturgicznym świętych, szczególnie lekarzy wolontariuszy, leczących za darmo, jako osiągalny ideał chrześcijańskiej służby bliźniemu	T_U15
T_U04	Student potrafi samodzielnie wykorzystywać hymnografię i euchologię Liturgii Godzin jako źródło dla przepowiadania	Tk_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
T_K01	Student ma odpowiednią bazę teoretyczną do kompetentnego przystosowania i umiejętnego wykorzystania bogatej spuścizny bizantyńskiej Liturgii Godzin w praktyce duszpasterskiej	T_K07
T_K02	Student ma świadomość, że celebrowana codziennie Liturgia Godzin jest jednym z najautentyczniejszych źródeł duchowości chrześcijańskiej	Tk_K01

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>Kwestie terminologiczne.</p> <p>Modlitwa w Nowym Testamencie i jej starotestamentalne tło.</p> <p>Codziennie modlitwy chrześcijan w I wieku.</p> <p>Najstarsze świadectwa formowania się codziennej struktury modlitw chrześcijan.</p> <p>Tradycja katedralna, monastyczna „czysta” i mieszana.</p> <p>Rola Jerozolimy.</p> <p>Hymnografia bizantyńska.</p> <p>Psalmodia w bizantyńskiej tradycji liturgicznej.</p> <p>Wpływ walki z ikonoklazmem na zanik tradycji katedralnej.</p> <p>Rola tradycji palestyńskiej monasteru św. Saby.</p> <p>Liturgia godzin jako element celebracji eucharystycznych.</p> <p>Specyfika kijowskiej tradycji liturgicznej.</p> <p>Współczesne próby reformy bizantyńskiej LG.</p> <p>Postulaty liturgicznej Instrukcji Kongregacji Kość. Wsch. odnośnie LG.</p>

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			

W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, uwagi:

1. Aktywność studentów podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi, praca w grupach)
2. Złożenie pracy pisemnej.
3. Obecność na zajęciach

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	70

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
P.Тафт, „Богослуження Часослова на Сході і Заході”, Львів 2013.
Е. Квінлан, В. Рудейко (ред.), „Світло єси, Христе». Антологія досліджень”, Львів 2012.
В. Рудейко, „Часослов двадцяти чотирьох часів”, Львів 2017.

В. Рудейко, „Часослов за каноном Лаври святого отця нашого Сави”, Львів 2016.
Paul F. Bradshaw, „W poszukiwaniu początków kultu chrześcijańskiego. Źródła i metody badań wczesnej liturgii”, Kraków 2016.
Robert F. Taft, „Ponad wschodem i zachodem. Problemy rozumienia liturgii”, Kraków 2014.
Конгрегація у справах Східних Церков, „Інструкція застосування літургійних приписів Кодексу Канонів Східних Церков”, Львів 1998.
Роберт ф. Тафт, „Візантійський обряд. Коротка історія”. Львів 2011.

Literatura uzupełniająca

Robert F. Taft SJ, „Liturgia – wzór modlitwy, ikona życia”, Warszawa 2013.